

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Pantsu, Hanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kun äidin sisällä kiehuu : haasteellinen äitiys, psykososiaalinen tuki ja äitiyden tarinat			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-10-09	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 87 s., 9 liites
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tässä työssä tutkin psykososiaalista tukea saaneiden äitien äitiyden haasteellisuutta heidän subjektiivisista kokemuksistaan käsin. Tärkeässä osassa ovat äidit ja heidän kokemuksilleen antamansa merkitykset. Tutkielman teoreettisina viitekehyksinä toimivat sosiaalisen konstruktionismin mukainen tiedon subjektiivisuuden käsitys sekä narratiivisen tutkimuksen esittämä tarinan ja todellisuuden analogisuus. Haastatteluin keräämäni pääaineisto koostuu kuudesta äitiystarinasta. Haastattelut on tehty narratiivista metodia käyttäen, jolloin tavoitteeksi asetui äidin elämän tarina äitiyden näkökulmasta kerrottuna. Äitiystarinoiden analysointiin olen käyttänyt sekä äitien olennaisiin läheisiin ja tiloihin nojaavaa teemoittelua että kerronnallisten rakenteiden analyysiä. Jälkimmäisen avulla hahmotin äitien tarinoiden juonta ja tapahtumasarjoja. Erityisesti kiinnitin huomiota runsaaseen määrään kriisi-ratkaisu-pareja, joka taas ohjasi tutkimaan niitä kerronnan tapoja joilla sekä erilaisista haasteista että niistä selviämistä kerrottiin. Haasteet ja niistä selviytyminen muodostavatkin tutkielmani tutkimuskysymykset. Äitien tarinoista erottuvista haasteista löytyi konkreettisten käytännön vaikeuksien ohella runsaasti psyykkisiksi haasteiksi nimittämiä asioita. Väsymyksen ja fyysisten vaikeuksien ohella äitien tarinoissa käsitellään esimerkiksi ihmissuhteisiin, itsen ja oletettuihin yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin odotuksiin pohjautuvia ristiriitoja. Monessa tarinassa kuvataan masennusta ja muutamassa myös psykoottisia kokemuksia, samoin vihaa, raivoa ja syyllisyyttä. Olennaisiksi olen nostanut äitien niille antamat merkitykset. Äitiyden haasteellisuudessa selviytymisiä olen löytänyt tarinoista kiinnittämällä huomiota erilaisiin puhetytologioihin, joiden avulla äidit sekä kuvaavat omaa selviytymistään että itsereflektion kautta mahdollisesti edesauttavat sitä. Typologioiden päätyypeiksi löysin vaikeuksien funktionalisointiin perustuvat vaikeudet jalostajina ja vaikeudet mahdollisuuksina –puheet, sekä vaikeudet vaikeuksina –puhetta sisältävän täytyy käydä läpi vaan –puheen. Selviytymisissä olennaisiksi seikoiksi määrittäytyivät oman toimijuuden korostus, vertaisten tuki sekä ulkopuoliset tukijoukot. Ulkopuolista tukea kuvaavassa kerronnassa tärkeimmiksi tekijöiksi nousivat mahdolliset lääketieteelliset diagnoosit oikein ja ajoissa tehtyinä sekä edelleen oikea-aikainen keskustelutuki ja kannustus. Sijoitan tutkielmani paitsi subjektiivisten kokemusten tutkimustraditioon, niin myös siihen yhteiskunnalliseen ja sosiaalipoliittiseen keskusteluun jonka kautta ja lopputuloksena päätetään esimerkiksi terveydenhuollon kehityslinjauksista. Tällöin näen tärkeiksi tuen ja avun oikea-aikaisuuden ja niiden vähemmän satunnaisen saamisen. Keskeisimpänä lähdemateriaalina olen käyttänyt äitiyden haasteellisuudesta kertovista tutkimuksista Nousiaisen (2004), Katvalan (2001), Nykyrin (1998), Granfeltin (1998), Sternin ja Bruschweiler-Sternin (1998), Nätkinin (1997) ja Jokisen (1996) töitä. Metodikirjallisuudesta erityisen tärkeitä ovat olleet Hänninen (1999), Saastamoinen (1999), Eskola & Suoranta (1998) ja Seidman (1998). Elämäkertatutkimukseen liittyvissä seikoissa olen tukeutunut Vilkkoon (1990, 1997, 1998).			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords äitiys - ongelmat äitiys - kokemukset äitiys - psykososiaalinen tuki			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			